

WOC

WORLD OF CONFERENCES

XII international scientific conference
Challenges and problems of modern science
London
04-05.01.2024

CHALLENGES AND PROBLEMS OF MODERN SCIENCE

Proceedings of the XII International Scientific and Practical Conference

04-05 January 2024

London, United Kingdom

2024

UDC 001.1

BBC 1

XII International Scientific and Practical Conference «Challenges and problems of modern science», January 04-05, 2023, London, United Kingdom. 97 p.

ISBN 978-92-44513-83-5

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.10475605>

Publisher: «World of Conferences»

Main organization: ESD GROUP

Editor: Tarmo Vesik

Layout: Asko Laar

The conference materials are in the public domain under the CC BY-NC 4.0 International license.

The publisher is not responsible for the materials published in the collection. All materials are provided in the author's edition and express the personal position of the participant of the conference.

The sample of the citation for publication is: *Yaqubov N.I., Jafarov Y.I., Zalova R.M. STRUCTURAL PROPERTIES OF GERMANIUM (II) SELENIDE // Challenges and problems of modern science. Proceedings of the XII International Scientific and Practical Conference. London, United Kingdom. 2023. Pp. 24. URL: <https://conference-w.com/>*

Contact information

Website: <https://conference-w.com/>

E-mail: eng@conference-w.com

Content

Economic sciences

- Maharramov Matlab Mohubbat**
CURRENT PROBLEMS OF FINANCIAL STABILITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN AZERBAIJAN 5
- V.A. Vasich**
CONCEPT AND MEANING OF ENTREPRENEURIAL INCOME 15

Jurisprudence

- Jelescu Dumitru**
THE INTERCONNECTION OF THE PRINCIPLES OF ELECTORAL LAW AND TYPOLOGY OF POWER 16
- Mykhailo Oleksandrovich Baimuratov, Boris Yakovych Kofman**
HUMAN RIGHTS UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE: THE ROLE OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THEIR PROTECTION AND PROTECTION 20
- Sahil Zahir Huseynov**
LOCAL SELF-GOVERNMENT IDEOLOGY AND LEGAL ASPECTS OF IMPLEMENTATION 34

Medical sciences

- Kostiuk Tamara, Lytovchenko Nataliia**
OPTIMIZATION OF GUM RECESIONS TREATMENT USING PLATELET CONCENTRATES 39
- Nino Todua**
THE POSSIBLE ROLE OF HELICOBACTER PYLORI IN THE PATHOGENESIS OF LIVER DISEASES 41

Pedagogical sciences

- Khatuntseva Svitlana Mykolaivna, Glazkova Iryna Yakivna**
CHARACTERIZATION OF BARRIERS TO BE OVERCOME IN THE FORMATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION COMPETENCE OF A FUTURE SPECIALIST 47
- Oleksiuk Nataliya, Hukaliuk Andriy**
COMPONENTS OF THE SOCIAL COMPETENCE OF A TEACHER OF A VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTION 52

Philological sciences

- Nurmakhanova Zhanar, Dautova Sakhinur**
EFFECTIVENESS OF USING INNOVATIVE TEACHING METHODS IN TEACHING THE RUSSIAN LANGUAGE TO A FOREIGN LANGUAGE AUDIENCE 55
- Nushaba Hagverdi Hasanova**
SOME CLASSIFICATION OF PREPOSITIONS DENOTING ABSTRACT RELATION 58

Political sciences

- Kappassova G., Alzhanova A.**
FORMATION OF POLITICAL AND ECONOMIC COOPERATION BETWEEN THE EU AND THE COUNTRIES OF CENTRAL ASIA 60
- Kappassova G., Ospanov O.**
UNDERSTANDING THE PROBLEM OF NATIONAL SECURITY IN THE HISTORY OF POLITICAL THOUGHT 65
- Nato Songulashvili, Maia Manchkhvili**
NATIONAL IDENTITY OF GEORGIA AND SOVIET SYSTEM (1940-1991) 69
- Kappassova G., Myrzabek M.**
THE CONTENT OF THE DIGITALIZATION PROCESS AND ITS IMPACT ON POLITICAL PROCESSES 70

COMPONENTS OF THE SOCIAL COMPETENCE OF A TEACHER OF A VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTION

Oleksiuk Nataliya

*Doctor of pedagogical sciences, professor,
Professor of the Department of social work and management of socio-cultural activities,
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University,
Ternopil, Ukraine*

Hukaliuk Andriy

*Graduate student of the Department of Mechanical Engineering and Transport,
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University,
Ternopil, Ukraine*

СКЛАДОВІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Олексюк Наталія

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

Гукалюк Андрій

*аспірант кафедри машинознавства та транспорту,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

Постановка проблеми. Компетентність – це здатність людини ефективно діяти в професійній та/або особистісній сферах життя; набута у процесі навчання, інтегрована здатність особистості, що складається зі знань, досвіду, цінностей та ставлень, які можуть цілісно реалізовуватися на практиці. Вона виступає одиницею виміру навченості й вихованості людини та є соціальною вимогою суспільства. Проблема компетентності та її формування у майбутніх фахівців стала особливо актуальною протягом останнього десятиліття у зв'язку з введенням в теорію і практику освітнього процесу компетентнісного підходу, що полягає у спрямованості процесу на досягнення інтегральних результатів у навчанні, якими є загальні (базові, ключові) і спеціальні (предметні) компетентності здобувачів освіти [1]. Компетентісний підхід відповідає прийнятій у більшості розвинених країн загальній концепції освітнього стандарту і прямо пов'язаний з переходом в конструюванні змісту освіти і систем контролю його якості на систему компетентностей – психосоціальних, ключових, за видами множинного інтелекту та професійної діяльності [2].

Проблема соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти вирішується саме в період його професійної підготовки, адже головним завданням освітнього процесу у закладі вищої освіти є підготовка кваліфікованого, компетентного, конкурентноздатного, відповідального спеціаліста, що вільно володіє своєю професією, готового до постійного професійного росту, мобільності та оновлення власних ресурсів. Сучасному викладачу необхідні гнучкість та нестандартність мислення, вміння адаптуватися до змінних умов життя, що можливо лише за умови високого рівня його соціальної компетентності, сформованості у нього соціальної відповідальності, наявності розвинених комунікативних здібностей та відповідних особистісних якостей [3]. Саме тому дослідження змісту, структури, умов формування та розвитку соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти, здатного діяти на рівні вимог міжнародних стандартів у сфері освітньої діяльності з урахуванням потреб здобувачів освіти та українського суспільства у цілому, є вимогою сьогодення.

Мета роботи – виділити та схарактеризувати складові соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи проблему компетентностей викладача закладу професійної освіти, до ключових з них відносимо: особистісну компетентність (пов'язана з внутрішнім світом людини, її світоглядом, потребами, переконаннями, мотивацією, інтересами, схильностями, індивідуально-психологічними особливостями тощо); соціальну компетентність (пов'язана з оточенням викладача, його соціальними ролями та діяльністю, взаємодією з соціальним середовищем тощо); діяльнісну компетентність (пов'язана з провідною діяльністю викладача – освітньою тощо) [4]. Вважаємо, що саме соціальна компетентність є основою для усіх інших компетентностей.

Соціальна компетентність викладача закладу професійної освіти – це його здатність ефективно розв'язувати проблеми (індивідуальні та колективні) у процесі взаємодії зі здобувачами/надавачами освіти, соціумом, зумовлена особистісними якостями та рівнем поінформованості; це його здатність і готовність вільно взаємодіяти з соціумом на рівні цілісного суспільства та різних за кількістю груп суб'єктів освітньої діяльності [2]. Змістом соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти є: свідоме, адекватне, позитивне ставлення до себе й інших; прийняття себе, адекватна самооцінка; самоконтроль поведінки та діяльності; особистісна рефлексія; прийняття іншої людини, визнання її суб'єктності; шанобливе ставлення до неї; комунікативна рефлексія тощо [1]. На основі аналізу ряду наукових досліджень можемо виділити наступні підходи щодо визначення змісту соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти: на основі конкретних соціальних навичок (певні стратегії, що використовуються викладачем для ефективної взаємодії зі здобувачами/надавачами освіти, соціумом); на основі параметрів виміру соціальної компетентності (ситуативні прояви рівня соціальної компетентності); на основі якості поведінки соціально компетентної особистості (сукупність певних якостей особистості, особливостей її характеру та діяльності).

Структуру соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти розуміємо як сукупність компонентів, які можуть поділятися на елементи, що взаємодіють на системно-синергетичному рівні чи як окремі та взаємопов'язані дидактичні системи, здатні до самоорганізації у межах цілісної педагогічної (дидактичної) системи [3]. До ключових компонентів соціальної компетентності викладача закладу професійної освіти відносимо: комунікативну компетентність (уміння вступати в комунікацію (спілкування), бути зрозумілим, спілкуватись без обмежень, що допомагають зрозуміти інших (учнів/студентів закладу професійної освіти, їх батьків, учителів/викладачів/вихователів, працівників); складається з трьох головних підвидів – мовленнєвої (аудіювання, говоріння, читання та письмо), мовної (лексична, граматична, фонологічна та орфографічна) та соціокультурної (країнознавча та лінгвокраїнознавча)); правову компетентність (усвідомлення значення своїх соціальних функцій як громадянина своєї країни, члена суспільства, стійке позитивне ставлення до своїх громадянських обов'язків; усвідомлена потреба особи в дотриманні вимог законів, визнанні рівності всіх людей, повазі до свободи, відкритості; визначається правовою культурою особистості, її правовою свідомістю, усвідомленістю та відповідальністю); політичну компетентність (самоусвідомлення державної політики, її прийняття або неприйняття, знання символів держави (герб, прапор, гімн), уміння співвідносити свої інтереси з інтересами суспільства; націленість на вдосконалення і розвиток суспільства на принципах гуманізму, свободи і демократії; досвід суспільно-корисної громадської діяльності; наявність певної життєвої позиції і внутрішньої готовності до її реалізації; особистісна активність і мобільність, громадянська активність, повага до рішення більшості, піклування про справи громадян); **інформаційну компетентність** (передбачає володіння інформаційними технологіями, сформованість уміння опрацьовувати різні види інформації, а саме: уміння й навички роботи з друкованими джерелами, уміння здобувати інформацію з інших джерел, опрацьовувати її відповідно до цілей і завдань педагогічного процесу); **продуктивну компетентність** (уміння працювати, отримувати результат, ухвалювати рішення та відповідати за них); **моральну компетентність** (готовність, спроможність і потреба

жити за традиційними моральними нормами); **психологічну компетентність** (здатність використовувати психологічні прийоми та засоби налагодження соціальної взаємодії в освітній діяльності); **предметну компетентність** (сукупність умінь і навичок, необхідних для стимулювання активності учнів/студентів закладу професійної освіти, їх батьків, учителів/викладачів/вихователів, працівників закладу); **рольову компетентність** (здатність особистості розв'язувати життєві проблеми, пов'язані з рольовою поведінкою або її засобами); **особистісні якості** викладача закладу професійної освіти (доброзичливість, чуйність, толерантність, урівноваженість, рефлексія, здатність до саморозвитку, творчості, самовизначення, самоосвіти, конкурентоспроможність та ін.) [1; 2; 4].

Висновок. Таким чином, соціальна компетентність викладача закладу професійної освіти – це якість зрілої, соціально грамотної особистості, що виявляється в наявності у неї соціально значущих знань, сформованості відповідних умінь і навичок їх застосування на свідомій мотиваційно-ціннісній основі та з використанням набутого актуально важливого досвіду розв'язання різноманітних соціально значущих ситуацій у освітньому процесі й дотичних до нього видах позаосвітньої діяльності. Соціальна компетентність викладача закладу професійної освіти є складним утворенням, що включає його комунікативну, правову, політичну, інформаційну, продуктивну, моральну, психологічну, предметну, рольову компетентності, а також особистісні якості.

Список літератури

1. Honcharova-Goryanska M. (2004). Social competence: concept, content, ways of formation in research by foreign authors. // Native school. № 7–8. P. 71-74. [Опубліковано українською мовою]. URL: <http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=145>
2. Competency approach in modern education: world experience and Ukrainian perspectives (2004). Educational policy library / Under general ed. O.V. Ovcharuk. К.: «К.І.С.». 112 p. [Опубліковано українською мовою]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/9372/1/Binder2.pdf>.
3. Beh I.D. (2009). Competency approach as an educational strategy. Higher school pedagogy: methodology, theory, technology. Kyiv: Genesis. P. 21–24. [Опубліковано українською мовою]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/8772/1/534%20Бех.pdf>
4. Opaliuk T. (2017). Study of the structure of social competence of future teachers as a didactic phenomenon // Ukrainian Pedagogical Journal. №3. P.124-130. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=1678204>

ISBN

9 789244 513835

<https://conference-w.com/england>
eng@conference-w.com